

Економічна складова туризму в умовах війни

Вікторія Захарчук

*студент кафедри менеджменту готельно-ресторанного бізнесу,
ВНЗ «Державний торговельно-економічний університет», м.Київ, Україна,
e-mail: simka.vikusa@gmail.com*

Ірина Штундер

*д.е.н., професор кафедри економічної теорії та конкурентної політики,
ВНЗ «Державний торговельно-економічний університет», м.Київ, Україна,
e-mail: i.shtunder@knute.edu.ua,
ORCID: 0000-0001-7778-3072*

Туризм – це одна з найстійкіших галузей світової економіки, що за останні десять років показує стабільний зріст на рівні приблизно 5% щорічно і не схильний до різких змін у попиті та пропозиції [1]. Це невід’ємна частина нашого життя, галузь, яка підлаштовується і адаптується під будь-які умови та зміни. Дохід від туристичних послуг та збори податків з них становлять значну частину економіки держави. Сучасний туризм є складовою частиною стилю життя більш як третини світового населення, відображаючи важливий аспект якості життя. Метою дослідження є аналіз динаміки економічної складової туристичної галузі в умовах війни.

На сьогодні туризм для українців змінився, тому що вільоти з міст України наразі неможливі. Частина населення задля безпеки тимчасово виїхала за кордон, чоловіки призовного віку не можуть виїжджати за межі країни. По-друге, заробіток певної верстви населення знизився, а витрати стрімко збільшуються. Саме тому, туристична галузь повинна бути інтерпретована під різне місцезнаходження споживачів. До прикладу, наразі набирають популярність автобусні тури до різних країн, як на пляжний відпочинок, так і екскурсійний. Також українці використовують аеропорти країн сусідів або країн тимчасового місця перебування. Тому туристичні компанії повинні налаштовувати нові зв’язки для реалізації логістики.

Туризм є галуззю з високим рівнем прибутковості в економіці. У 2021 році внесок туристичної індустрії у світову економіку склав 4,7 трлн. дол. Протягом 2019–2020 років ця галузь по всьому світу зазнала серйозної кризи через поширення COVID-2019. Експерти зазначають, що такою кризи не було з часів Другої світової війни. Але в кінці 2021 року та на початку 2022 року спостерігалась тенденція на відновлення цієї галузі.

Найбільше зростання туристичного потоку спостерігалось в Європі. Почав відновлюватись й український туризм. Україну почали відвідувати іноземні туристи: 4,3 млн. туристів, 70% з яких – це європейці [2]. На початку повномасштабного вторгнення найбільший вплив був на Європейський регіон: втрата туристів з України, обмеження щодо повітряного простору, підвищені витрати на енергоносії та продовольство, різке зниження доходу туристичних компаній [3]. Звичайно, туристична галузь зазнала найбільших втрат не лише в Європі, але й

в Україні. На сьогоднішній день у сфері туризму активно працюють менеджери та керівники, щоб зберегти ресурси та інфраструктуру, і повернути заробіток на довоєнний рівень.

Як менеджер офісу найбільшої туристичної агенції України, я можу зазначити, що географія, на яку розповсюджена реклама і вплив пропозицій відпочинку, – вся Україна, за виключенням окупованих та прифронтових територій. На жаль, області, які мають активні бойові дії, на сьогодні втратили туристичний потенціал. Так як, і Донецька, Луганська області та Автономна Республіка Крим, окуповані з 2014 року.

У 2025 році в туристичній агенції «Поїхали з Нами» у період високого сезону за один день (20.08.2025) було продано 361 тур [4]. В той час, коли у цей же день, але в 2021 році було продано 589 турів. Тобто, можна побачити, що попит дійсно було знижено за рахунок війни. Але туристична галузь має перспективи, тому що 2022 році у той же день, було продано 39 турів. Отже, можемо зазначити, що попит поступово відновлюється і демонструє тенденцію до зростання, що свідчить про активне відновлення туристичного ринку.

Ключові слова: туризм, туристична агенція, війна.

Список використаних джерел

1. Бойко, З., Горожанкіна, Н., & Грушка, В. (2024). ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ. *Економіка та суспільство*, (59). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-59-7>
2. How the war in Ukraine will affect European tourism. *Globetrender.com*. 2022. URL: <https://globetrender.com/2022/04/28/how-the-war-in-ukraine-will-affect-european-tourism>
3. Магдик Н. Туризм під час війни: як відпочивати в Україні цього літа. 2022. URL: <https://ukraine.segodnya.ua/ua/ukraine/turizm-vo-vremya-voyny-kak-otdyhat-v-ukraine-etim-letom-1629651.html>
4. Внутрішня система туристичної агенції «Поїхали з Нами». URL: <https://www.poehalisnami.ua/ua>